LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS NARĖS OLGOS KILKINOVOS

SPRENDIMAS Nr. PK1-2024RP-S29

DĖL ATSISAKYMO ĮREGISTRUOTI PETRĄ GRAŽULĮ SAVARANKIŠKU POLITINĖS KAMPANIJOS DALYVIU

2024 m. vasario 19 d.
Vilnius

Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija 2024 m. vasario 15 d. gavo Petro Gražulio 2024 m. vasario 15 d. prašymą „Dėl įregistravimo savarankišku politinės kampanijos dalyviu“.

Pagal Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso (toliau – RK) 68 straipsnio 2 dalį asmuo, siekiantis būti registruotas rinkimų politinės kampanijos dalyviu, Vyriausiajai rinkimų komisijai (toliau – VRK) privalo pateikti:

1) prašymą registruoti rinkimų politinės kampanijos dalyviu;

2) asmens dokumentą, kai dalyviu registruojamas fizinis asmuo;

3) su iždininku pasirašytos turto patikėjimo sutarties nuorašą;

4) dokumentą, kuriuo patvirtinama, kad registruojamo asmens (politinės partijos, kandidato, politinio komiteto) vardu yra atidaryta banko sąskaita, kuri bus naudojama kaip rinkimų politinės kampanijos sąskaita, ir ne anksčiau kaip prieš 3 darbo dienas išduotą pažymą, kad lėšų šioje sąskaitoje nėra;

5) jeigu yra sudaręs sutartį su rinkimų politinės kampanijos audito įmone arba auditoriumi, – šios sutarties nuorašą.

Pateikti visi privalomi dokumentai:

1) prašymas registruoti rinkimų politinės kampanijos dalyviu;

2) asmens dokumento kopija;

3) su iždininku pasirašytos turto patikėjimo sutarties nuorašas;

4) Banko sąskaitos sutartis su AB SEB banku (toliau – bankas), kad registruojamo asmens vardu yra atidaryta banko sąskaita, kuri bus naudojama kaip rinkimų politinės kampanijos sąskaita;

5) 2024 m. vasario 15 d. banko išrašas, kuriame nurodyta, kad lėšų nurodytoje banko sąskaitoje nėra.

Pagal RK 65 straipsnio 2 dalies 4 punktą, rinkimų politinės kampanijos dalyviais gali būti:

1) politinė partija;

2) politinis komitetas;

3) kandidatų sąrašas savivaldybių tarybų daugiamandatėje rinkimų apygardoje;

4) fizinis asmuo, turintis teisę būti kandidatu.

RK imperatyviai nustatyta:

1) 10 straipsnio 2 dalyje – Respublikos Prezidentu gali būti renkamas Lietuvos Respublikos pilietis pagal kilmę, kuris ne trumpiau kaip trejus pastaruosius metus gyvena Lietuvos Respublikoje, iki rinkimų dienos yra sukakęs ne mažiau kaip 40 metų ir gali būti renkamas Seimo nariu;

2) 11 straipsnio 3 dalyje – Asmuo, apkaltos proceso tvarka pašalintas iš pareigų arba netekęs Seimo nario mandato, gali būti renkamas Seimo nariu ar Respublikos Prezidentu, kai nuo Seimo sprendimo, kuriuo jis buvo pašalintas iš užimamų pareigų ar buvo panaikintas jo Seimo nario mandatas, yra praėję ne mažiau kaip 10 metų.

Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau – Konstitucija) 63 straipsnio 5 punkte reglamentuota, kad:

Seimo nario įgaliojimai nutrūksta, kai: <...>

5) Seimas panaikina jo mandatą apkaltos proceso tvarka; <...>.

Konstitucijos 74 straipsnyje reglamentuota, kad:

Respublikos Prezidentą, Konstitucinio Teismo pirmininką ir teisėjus, Aukščiausiojo Teismo pirmininką ir teisėjus, Apeliacinio teismo pirmininką ir teisėjus, Seimo narius, šiurkščiai pažeidusius Konstituciją arba sulaužiusius priesaiką, taip pat paaiškėjus, jog padarytas nusikaltimas, Seimas 3/5 visų narių balsų dauguma gali pašalinti iš užimamų pareigų ar panaikinti Seimo nario mandatą. Tai atliekama apkaltos proceso tvarka, kurią nustato Seimo statutas.

Asmuo, kurį Seimas už šiurkštų Konstitucijos pažeidimą arba priesaikos sulaužymą apkaltos proceso tvarka pašalino iš užimamų pareigų ar panaikino jo Seimo nario mandatą, gali užimti Konstitucijoje nurodytas pareigas, kurių ėjimo pradžia pagal Konstituciją yra susieta su Konstitucijoje numatytos priesaikos davimu, kai nuo Seimo sprendimo, kuriuo jis buvo pašalintas iš užimamų pareigų ar panaikintas jo Seimo nario mandatas, yra praėję ne mažiau kaip dešimt metų.

Konstitucijos 78 straipsnio 1 dalyje reglamentuota, kad:

Respublikos Prezidentu gali būti renkamas Lietuvos pilietis pagal kilmę, ne mažiau kaip trejus pastaruosius metus gyvenęs Lietuvoje, jeigu jam iki rinkimų dienos yra suėję ne mažiau kaip keturiasdešimt metų ir jeigu jis gali būti renkamas Seimo nariu.

Lietuvos Respublikos Seimas 2023 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. XIV-2382 „Dėl Petro Gražulio Lietuvos Respublikos Seimo nario mandato panaikinimo“ (toliau – Nutarimas), vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 74 straipsnio pirmąja dalimi, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 242 straipsnio 1 ir 2 dalimis ir atsižvelgdamas į tai, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2023 m. gruodžio 5 d. išvadoje Nr. KT100-I1/2023 konstitucinės justicijos byloje Nr. 14/2023 pripažino, kad „Lietuvos Respublikos Seimo nario Petro Gražulio veiksmas – sąmoningas balsavimas už kitą Seimo narį – prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ ir kad „šiuo veiksmu Lietuvos Respublikos Seimo narys Petras Gražulis šiurkščiai

pažeidė Lietuvos Respublikos Konstituciją ir sulaužė priesaiką“, nutarė panaikinti Petro Gražulio Lietuvos Respublikos Seimo nario mandatą. Šis nutarimas įsigaliojo nuo jo paskelbimo visuomenės informavimo priemonėse.

Nurodytas teisinis reglamentavimas aiškiai nustato, kad Petras Gražulis negali būti rinkimų politinės kampanijos dalyviu, jo pasyvioji rinkimų teisė yra apribota ir jis negali būti renkamas nei Seimo nariu, nei Respublikos Prezidentu, kadangi nuo Seimo sprendimo (Nutarimo), kuriuo buvo panaikintas jo Seimo nario mandatas, nėra praėję ne mažiau kaip 10 metų. Todėl Petro Gražulio registravimas 2024 m. gegužės 12 d. Respublikos Prezidento rinkimų politinės kampanijos dalyviu prieštarautų Konstitucijos ir RK nuostatoms.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta ir vadovaudamasi Konstitucijos 74 straipsnio 2 dalimi, 78 straipsnio 1 dalimi, Rinkimų kodekso 10 straipsnio 2 dalimi, 11 straipsnio 3 dalimi, 65 straipsnio 2 dalies 4 punktu, 68 straipsnio 6 dalimi, n u s p r e n d ž i u:

Neregistruoti Petro Gražulio 2024 m. gegužės 12 d. Respublikos Prezidento rinkimų savarankišku politinės kampanijos dalyviu.

Šis sprendimas įsigalioja nuo priėmimo dienos.

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Vyriausiajai rinkimų komisijai Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso nustatyta tvarka.

Komisijos narė Olga Kilkinova